ירושלמי פ"ד מהלכות עבודת יום"כ הלכה ח:

ב ב מיי' שם פ"ב הלכה ג:

כא ג מיי' שם פ"ד הלכה ח:

כב ד מיי' שם פ"ג הלכה ד:

הרלשם י"ח מפחים והלא הלואר הוא יותר ממפח ושלש לישתכח דתרון למטה מי' ובפרק מי שהוליאוהו (עירובין ד' מח:) נמי אמרינן דמקומו של אדם ד' אמות ומפרש דגופו ג' אמות ואמה כדי שיטול חפץ תחת מרלשותיו כו' הייט נמי גופו ג' אמות שלימות ואמה העודפת בשביל רלשו וכדי שיפשוט ידיו למעלה מרלשו וא"ת א"כ היה עין עיטס גבוה יותר מכ"ג שאם לא היה אלא כ"ג א"כ היו המים יולאין לחוץ הא לא קשיא דודאי עין עיטס לא הוה אלא כ"ג אבל החקק של בית העבילה היה גבוה יותר מג' אמות אף על פי שהמים עולים למעלה כשנכנס לתוכו לא היו יולאין לחוץ אי נמי אפילו אם היו יולאים היו מיד באים אחריס תחתיהן מעין עיטס ואין להקשות דכיון דאמר בכל דוכתא דמקום האדם הוי רוחב אמה היכי מביל בכלי שאינו אלא אמה על אמה דאמתא באמתא היכי יתיב וי"ל הא דאמר מקום האדם הוא דהוי רחב אמה הייט כשהוא לבוש תדע דגבי כוכין אמרינן רחבו ו' טפחים ובהם מכניסין התרומה והמת בתרומה: **ביון** דשיעא הוא במשהו עבדי ליה. למעוזבה וכיון דמעוזבה דשיעא דקה היא מאד לא בעי נמי אמה תקרה אלא משהו:

כדאמר רב כהנא כדי שיכיר כ"ג שעבודת היום של טון. לקמן גבי הביאו לו בגדי לבן תימה מאי שנא דאמרה למילתיה אסיפא ולא אריפא וכ"ל דאריפא לא חשש לאומרו דפשיטא דצריך היכירא שלא יטעה וילבש כל ח' בגדים כדרך שהוא עושה כל ימות השנה כשהוא פושט בגדי חול שהוא לובש כל ח' בגדים ולכך פרסו בגדי טון כדי שיכיר שהיום אין לו ללבוש בגדי טון עם בגדי זהב אלא בפני עצמם אבל בסיפא שהוא פושט בגדי זהב ויש לו ללבוש בגדים אחרים סד"א דלא הוה צריך היכירא דודאי לא אתי למיטעי ועוד סד"א כיון דכבר פירסו פעם אחת סדין של טון כדי שיכיר וכו' סגי בהכי להכי איצטריך רב כהנא לפרש דתרי היכירא הוו עבדי: **ופשט** ורחץ ורחץ ולבש. וה"ל למימרי בפ' לאיזהו נשך (נ"מ ד' פא:) אם כספך לא תתן לו בנשך ובמרבית בנשך ובמרבית לא תתן אכלך ותימה דבפ"ק דקידושין (ד' נב:) אמרינן וא"ק אי ס"ד כדאמר ר"י הגלילי לכתוב רחמנא מפני שיבה תקום והדרת תקום והדרת פני זקן וכו' ואמאי לא נימא אע"ג דלא כתיב תקום והדרת אלא חד זימנא נימא דקאי לפניו ולאחריו כי הכא וי"ל התם לא שייך תקום על פני אלא על מפני כמו לא תאכל לקום מפניך (בראשית לא) והדרת לא שייך אמפני אלא על פני כדכתיב (ויקרא ה) פני זקנים לא נהדרו וההיא דחמשה פסוקים שאין להם הכרע לקמן אפרש בפרק הוציאו לו (דף נב:):

גמירי

לבשל בשר בחלב

[ועיין תוס' פסחים קט: ד"ה אמה]

נוטרין

מהר"ר יוסף אבן יאשיה

ב' קידושין

ר"ת ורבינו

בלבד

הראשונה

מבנה

רבינו חננאל

שער הסים: **פרסו** סדין של בוץ כו'. כדי שיהא זכור שעבודת היום בבגדי בוץ. פרנא דשמועה זו ה' סבילות ר"י קדושין הן לרבנן בין לרבא כשהוא לבוש בגדי קדש בין בגדי זהב בין בגדי לבן עודם בגדי הקדש עליו מקדש ידיו ורגליו ושוטל ועולה ולובש ומקדש ידיו ורגליו ועובר עבודתו. ולר' מאיר תרי קידושי אלבישה עביד להו. כיצד פושט ומקדש ומובל ולובש ומקדש על כל סבילה ב' קדושין סיהו לרבנן בסבילה הראשונה כשפושט בגדי חול ולובש בגדי קודש אינו מקדש אלא קדוש אחד בלבישה בלבד. נשאר להן קדוש אחד השלום העשרה כשמשלים העבודה כולה וצריך לששום בגדי קדש מקדש ידיו ורגליו ואח"כ פושט בגדי קדש ולובש בגדי

תוספות ישנים

כדאמר רב כהנא כדי שיכיר שעבודת היום בבגדי טון. לקמן בפירקין קאמר לה לרב כהנא נמי (בבי' א) הך מילתא [בבי' פיסא] והא דלא אמרה הכא ב) משום דדרך עבודת תמיד לעשות בבגדי זהב והך דלקמן מייירי בבגדי טון ואתי שפיר עפי לימוד לקמן מ"מ כולן היו מעניין אחד: **פושט** ואח"כ מקדש. דלא משתכרא ליה לרבי מאיר שיעשה הקידוש קודם המעשה שיהא עסל קודם לעיקר ולרבנן לא משתכרא שיעשה קידוש עכשו במזרח אבל לרבי מאיר צריך הוא לעשותו בעזרה אלא שיכשה עצמו בשוס דבר ג) ואין קידוש אלא בפנים כדאמר קדש בחוץ אי בכלי חול בפנים ועבד עבודתו פסולה: **מה** לבישה לובש ואח"כ מקדש. כדאמר רב אחא בר יעקב לקמן הכל מודים בקידוש שני שלובש ואח"כ מקדש כו': **אי** תניא תניא. תימה כיון דרבי מאיר פליג אריפא בהדיא ברישא וי"ל דמהתיא ברייתא לא הוה ס"מ יעשה שני קידושין בפשיטה הראשונה שהיה לבוש בגדי קודש תמידה דהכיא לעיל מייירי שלבוש היה בגדי חול ד):

א) ל"ל כהן: ב) ל"ל משום דבהך עבודה דיום לעשות כו': ג) ל"ל דאין: ד) עיין בריטב"א שהבנרים מבוארים שם · ועי' ש"י:

תורה אור

והא איכא אמה תקרה ואמה מעזיבה? שערים דבית המקדש כיון דשישא נינהו במשהו עבדי להו, והא איכא האיך משהו? כיון דלא הואי אמתא לא חשיב לה: פרסו סדין של בוץ וכו': מאי שנא של בוץ? *כדאמר רב כהנא "כדי שיכיר שעבודת היום בבגדי בוץ הכא נמי שיכיר שעבודת היום בבגדי בוץ: **מתני'** יפשט ירד וטבל עלה ונסתפג הביאו לו בגדי זהב ולבש וקידש ידיו ורגליו *הביאו לו את התמיד קרצו ומירק אחר שחיטה על ידו, קבל את הדם וזרקו, נכנס להקטיר קטורת של שחר ולהיטיב את הנרות ולהקריב את הראש ואת האברים (א) (והחביתין ואת היין. קטורת: של שחר היתה קריבה בין דם לאברים של בין הערבים בין איברים לנסכים. אם היה כ"ג זקן או איסטנים מחמין לו חמין ומטילין לתוך הצונן כדי שתפיג צינתן: **גמ'** אמרוה רבנן קמיה דרב פפא הא דלא כר"מ דאי ר"מ כיון דאמר תרי לידושי אלבישה עביד להו, הכא נמי ליעביד תרי לידושי אלבישה אמר להו רב פפא בין לרבנן בין לר"מ חד אפשיטה דבגדי קודש וחד אלבישה והכא בהא קא מיפלגי ופשט-ורחץ (ורחץ) ולבש ר"מ סבר מקיש פשיטה ללבישה מה לבישה לובש ואח"כ מקדש אף פשיטה פושט ואח"כ מקדש ורבנן סברי מקיש פשיטה ללבישה מה לבישה כשהוא לבוש מקדש אף פשיטה כשהוא לבוש מקדש, אמרו ליה רבנן לרב פפא ומי מצית אמרת הכי והתניא פרסו סדין של בוץ בינו לבין העם פשט וירד וטבל עלה ונסתפג הביאו לו בגדי זהב ולבש וקידש ידיו ורגליו רבי מאיר אומר פשט וקידש ידיו ורגליו וירד וטבל עלה ונסתפג הביאו לו בגדי זהב ולבש ונקדש ידיו ורגליו אמר להו *אי תניא תניא, בשלמא לרבי מאיר היינו דמשכחת לה עשרה

וסליכא אמה. עוזי תקרה על חלל השער: ואמה מעזיבה. של טיט וחול מגובל יחד להיות המים טחין שם לבד עומק החלל אלא אמות שחשבת: **כמשהו עבדי ליה.** תקרה שלהן: **שעבודת היום בבגדי בוץ.** שיש היום עליו עבודה שהיא בבגדי בוץ לפי שאינו רגיל לשרת בלא שמנה בגדים ויש מהן של זהב כגון לין וחגן ואפוד ופעמוני המעיל: **מתני'** ונסתפג. מתעטף באלוגטית של בגד לספוג מים שעל בשרו ונסתפג ונתקנח: **וקידש ידיו ורגליו.** מן הכיור כדילוף לקמן (דף נב:) שצריך לכל חליפות בגדי היום קידוש לפשיטה (ג) וקידוש ללבישה, ונטבלה ראשונה זו שהפשיטה של בגדי חול היא לא הוצרך לקדש על הפשיטה: **קרבו.** מפרש בגמרא: **ומירק אחר.** וגמר כהן אחר שחיטה לפי שאין קבלת הדם כשירה אלא בכהן גדול ולריך למהר ולקבל: **על ידו.** כשבילו כמו קולן אדם ע"י עצמו (ב"מ דף צ:) אי נמי על ידו לשון אחריו וסמוך ו והרבה ים בספר עזרא על ידו החזיק פלוני את המומה (נחמיה ג): **קטורת של שחר** (ג)(**סיא**)**סיפה קריבה וכו'.** בגמ' מפרש: **מחמין לו חמין.** מבערב יום הכפורים ומטילין ביום הכפורים לתוך חקק בגין בית טבילתו: **שפיג.** להמיר מיד ליינו במקלת כמו ויפג לבו (בראשית מה) מפיגין טעמן (ביצה דף יד.) וריחו לא נמר (ירמיה מח) מתרגמינן וריחו לא פג: **גמ' רבנן.** תלמידי דרב אפפא אמרו כך לפניו: **פפ.** מתני' דלא תנן בה שני קידושים בטבילה ראשונה: **דלא כר"מ.** דפליג במתני' בטבילה שניה דרבנן שהיו מקדימין קידוש לפשיטה הקדים פשיטה לקידוש דתנן* ר' מאיר אומר פשט וקידש ושמעינן מיניה דס"ל דשני קידושין שהולרך הכתוב בין בגד לבגד כדילוף לקמן תרוייהו משום לבישה בגדים המתחלפים תחת הראשונים הוא וקאמרי מתני' לאו דטוותיה תנן דאי ר"מ בטבילה ראשונה נמי ניבעי תרי קידושי דהא בגדי קדש הוא בא ללבוש: **חד לפשיטה.** והלכך הכא דפשיטה דבגדי חול היא לא בעיא קידוש והכא בגבי טבילה שניה שנחלק ר' מאיר להקדים פשיטה לקידוש לא משום דס"ל קידוש ראשון [ה] שבל טבילה מחמת לבישה בא אלא בגזירה הכתוב פליגי: **ופשט ורחץ ורחץ ולבש.** ופשט אם בגדי הבד אבר לבש וגו' וסמיך ליה ורחץ אם בשרו במים במקום קדוש ולבש אם בגדיו והטיל הכתוב רחילה בין פשיטה ללבישה **והאי "ורחץ" דרשינן ליה** לקמן לענין קידוש ויליפינן מיניה תרי קידושי דשדינן "ורחץ" לופשט, ולולבש" כאילו כתיב "ורחץ" תרי זימני: **ר"מ סבר מקיש.** קידוש פשיטה לקידוש של לבישה מה לבישה לובש ואח"כ מקדש הכי נמי כדכתיב מודים בקידוש שני כשהוא לובש מקדש ויליף לה מקרא אף פשיטה ואח"כ מקדש ורבנן סברי מה לבישה כשהוא לובש מקדש ולדברי הכל קידוש בתרא אחר לבישה אף פשיטה כשהוא לובש בגדים שהוא בא לפשוט מקדש ואח"כ פושט: **ומי מלינן אמרת.** דלא מגריך ר"מ אטבילה ראשונה תרי קידושי: **וספניא כו'.** (ד) (ג)(וגם) טבילה ראשונה תניא מדלא מגרסו ליה רבנן אלא חד קידוש אלא סעמא דר"מ משום דקסבר תרוייהו משום בגדים שהוא לובש הוא: **אמר לפו מי פניא.** בהדיא דמגריך ליה תרי קידושי תניא, ומהתיא איכא למשמע דטעמא דר"מ משום תרוייהו אלבישה, אבל אי לא אשכחייהו מתני' בהדיא לא הוה שמעינן ליה מפלוגתא דטבילה שניה דמתני'. (ה) ואיכא לפרושי כדאמרינן להו:

עשרה

לקמן לה.

לעיל טו. תוליין כט.

הגהות הב"ח

(א) גמ' אלא כדאמר אמר ואם: (ב) ר"ש ד"ה וקידש וכו' קידוש לפשיטה וקידוש ללבישה: (ג) ר"ה קטורת של שחר היתה כו' כל"ל ותיבת היא נמחק: (ד) ר"ה והתניא כו' וגבי טבילה ראשונה: (ה) ר"ה אמר להו כו' דטבילה שניה דמתני' דאיכא לפרושי

[לקמן לה:]

לב"ה שניה (מצפה לדבר) רבנן (מקדש) פושט ומקדש ר"מ (פושט) מקדש (פושט) ומקדש (מקדש) ומקדש

[שבת קטו: וש"נ]

הגהות מהר"ב רן שבורג

(א) אש"י ד"ה חד לפשיטה וכו' לא משום דס"ל קידוש ראשון שבל טבילה וכו' כל"ל שלפני כל טבילה: (ב) ד"ה והתניא וכו' וגבי טבילה ראשונה וכו' אלא חד קידוש אלמא טעמא דר"מ וכו' כל"ל: